

Joseph Pulitzer (forrás: wikipedia)

Pulitzer József

▶ 1847. április 10. – 1911. október 29.

Szöveg: Karkó Ádám

A világszerte ismert *Joseph Pulitzer* neve és származása visszanyúlik a reformkori Magyarországra, ugyanis 1847. április 10-én, 175 évvel ezelőtt a mai Csongrád-Csanád megyei Makón látta meg a napvilágot Pulitzer József – akkor még Politzer – néven. Apja, *Politzer Fülöp* zsidó származású, sikeres terménykereskedő volt, akit olyannyira tiszteltek a környékbéliek, hogy Makó egyik tanácsnokának is megválasztották. Anyja, *Berger Elize Lujza* a székesfővárosból került Makóra, egy osztrák-német zsidó család leánygyermekéeként, aki összesen – József fiával együtt – kilenc gyermeket hozott a világra, azonban közülük csak ketten éltek meg a felnőttkort (József és Albert).

József fiatalon katonának készült, de gyenge fizikuma miatt elutasították, mégsem adta fel az álmát, hogy katona lesz, mint néhai nagybátyja, aki Mexikóban harcolt. Nyugatra utazott, majd Antwerpenben hajóra szállt, hogy Amerikában próbáljon szerencsét. Mielőtt azonban a hajó beért volna a kikötőbe, vízbe ugrott, hogy az utolsó métereket úszva tegye meg, ugyanis nem volt sem útlevele, se vízuma.

Végül elérte a célját, de hamar kiábrándult a katonaeletről. Ezt követően számos alkalmi munkát végzett, de nem sokkal később riporterri állást ajánlottak neki a *Westliche Post*-nál – jól beszélt a német nyelvet –, ahol nemsokára szerkesztő lett, sokak bánatára. A helyzet pikantériája ugyanis, hogy részesedést vásárolt a lapból, hirtelen nagy pénzhez jutott hozzá, és létrehozta az első saját lapját, a *St. Louis Post-Dispatch*-ot, amelyben korrupciós ügyekkel foglalkozott, ez pedig közkeletűvé vált az emberek számára, így két év alatt több százezer dollárt termelt Pulitzer lapja.

Lassan elkezdte bekebelezni a sajtóipart Amerikában, így – az akkor még kevesek által olvasott – *The New York Times* is az ő kezébe került, ugyanakkor egyik legnagyobb tette mégis egy veszteséges lap, a *The World* fölvásárlása volt, amely 1895 körül elérte a 700 ezres példányszámot.

Az évek alatt sajtómágnássá vált Joseph Pulitzer óriási hírnévre tett szert. Élete a világ színterétje, hiszen bármi történt vele, mindent túlélte: egyszer leégett egy szálloda, amiben megszállt, de sértetlenül megúszta. Máskor kisiklott egy vonat, amit szintén megúszott sértetlenül.

Részben Pulitzernek köszönhető a New York-i Szabadság-szobor felállítása, amelyet a franciák ajándékoztak az amerikaiak számára barátságuk jelképeként. Az államnak nem volt elegendő pénze, hogy a szobor talapzatát megépítsék – a megállapodás szerint a franciák a szobrot, az amerikaiak a talapzatot készítették el –, így Pulitzer a *The World* hasábjain gyűjtést szervezett. Nemcsak a szobor épült meg, hanem a lap is gazdagodott számos új előfizetővel.

Joseph Pulitzer 1911. október 29-én halt meg Liberty nevű hajóján. Tömegek búcsúztak a neves sajtóvezértől: „Amikor a szertartás elkezdődött a *The World* és a *Post-Dispatch* székházában, leálltak a nyomdagépek, elnémultak a távirók és a telefonok, a lámpákat eloltották, a személyzet némán búcsúzott egykori főnökétől.” A *The World* legfrissebb számával a kezében temették el.

Nevét ma a Pulitzer-díj őrzi, amely a legrangosabb újságírói elismerés a világon.

Felhasznált források:

<https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-magyar-eletrajzi-lexikon-7428D/p-77238/pulitzer-jozsef-775BC/>

<https://wmn.hu/kult/56177-az-ember-aki-beuszott-amerikaba-es-new-york-hercege-lett--pulitzer-jozsef-hihetetlen-elete>